

Statens ansvarsnämnd

SVEA HOVRÄTT
Ink 2019-11-07
Målnr
Aktbilaga

STATENS ANSVARSNÄMND Inkom 2019-11-07	
Ärende 13/2019	Aktbilaga 1

Anmälan av ärende till Statens ansvarsnämnd (SAN)

Anmälan till SAN för att pröva frågan om disciplinpåföljd för Ingela Svensson, i första hand löneavdrag och i andra hand varning.

Anmäl person

Kammaråklagare Ingela Svensson,
Ingela.Svenson@aklagare.se
Tel nr 010-562 72 90.

Ingela Svensson påbörjade sin anställning som åklagaraspirant 1986-10-01. Anställningen övergick 1990-06-01 i anställning som kammaråklagare. Ingela Svensson är placerad vid Åklagarkammaren i Halmstad, Åklagarområde Väst.

Bakgrund

Åklagarmyndigheten har genom media och anmälningar från allmänheten uppmärksammat på uttalanden i kommunfullmäktige i Varberg. De ifrågasätta uttalandena har gjorts av Ingela Svensson i hennes tillåtna bisyssla som politiker och har sin grund i att ett annat politiskt parti motionerat om att polisanmäla alla ensamkommande som ljugit om sin ålder och fått sin ålder uppskriven i anslutning till de ålderstest som Migrationsverket genomför. Ingela Svensson tjänstgör som kammaråklagare vid Åklagarkammaren i Halmstad. Hon går i pension den 31 januari 2020.

Uttalandena återfinns i nedan angivna länk:

<https://ledarsidorna.se/2019/10/myndighetsaktivismen-alltmer-utbredd-aklagare-lagger-ner-forundersokningar-i-ny-praxis/>

Inspelning och protokoll finns i sin helhet på länkarna nedan.

Varbergskommunfullmäktiges sammanträde 2019-09-17
Dnr KS 2018/0538, Kf § 150

Protokoll

<https://www.varberg.se/download/18.5e15d8be16d61bff56ea4b6/1569327110281/Kommunfullm%C3%A4ktige%20protokoll%2020190917.pdf>

Inspelning

<http://play.quickchannel.com/Qc/create/mainshow.asp?id=rpv7vw>
ca en timme och 57 minuter in på anförandet

Jaa, okynnesanmälningar...Jag tänkte att jag skulle...titta lite på, berätta lite grann hur det ser ut i 15 kap. 6 § brottsbalken. Där handlar det då om obefogad angivelse vilket är vad jag skulle rubricera det här som. Jag kan väl tala om för de som inte vet det att jag är åklagare i Halmstad åklagarkammare...Anger man oskyldig till åtal med uppsåt att denne skall bli fälld till ansvar, döms för falsk angivelse till fängelse högst två år eller om brottet är ringa till böter eller fängelse i högst sex månader. Om man inte insåg, och det gör kanske inte Sverigedemokraterna, att man hade skälig anledning att anta att den angivne var oskyldig, döms till obefogad angivelse till böter eller fängelse i högst sex månader. Det är...Jag har väldigt svårt att tro att någon åklagare i det här landet skulle väcka åtal när vi vet vad vi har fått veta ifrån..., nu har ni hört det här allihopa, ifrån vad Björn Mellqvist berättar om de här åldersbestämningarna hur de går till och vilka tveksamheter som finns runt omkring dom. Att Migrationsverket tar dom på allvar är bara det mycket, mycket märkligt. Jag skulle aldrig väcka åtal för något sådant, däremot skulle jag kunna tänka mig, med en bra utredning, att väcka åtal för obefogad angivelse mot den som anmäler på det här sättet med den kunskapen.

Skälen för beslutet

I 1 kap. 9 § regeringsformen (RF) föreskrivs att företrädare för det allmänna ska beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet i sin verksamhet. Kravet på saklighet innebär bl.a. att en myndighetsåtgärd och beslut inte får utgå från ovidkommande hänsyn och vara godtyckliga utan ska vara rationella och logiskt motiverade. Kravet på opartiskhet innebär att det allmännas företrädare ska vara objektiva i sin tjänsteutövning och förhålla sig så att deras opartiskhet inte med fog kan ifrågasättas.

Vidare ska enligt artikel 6.1 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) var och en vid prövningen av en anklagelse mot honom eller henne för brott vara berättigad till en rättvis och offentlig förhandling inom skälig tid och inför en oavhängig och opartisk domstol, som upprättats enligt lag.

Enligt 2 kap. 1 § första stycket 1 RF är var och en gentemot det allmänna tillförsäkrad yttrandefrihet. Denna rättighet kan, enligt vad som också framgår

av RF, inte inskränkas annat än under vissa särskilt angivna förutsättningar och då i enlighet med av riksdagen stiftad lag.

Åklagare för statens talan i brottmål. För åklagaren gäller en objektivitetsplikt enligt RF och rättegångsbalken. Objektivitetsplikt gäller under hela rättsprocessen och även i utredningsverksamhet före det att en förundersökning är inledd och efter det att en slutlig dom har meddelats. Denna kan övergripande sägas innebära ett krav på att åklagaren alltid ska verka för sakens riktiga belysning och på ett adekvat sätt tillvarata den misstänktes och den tilltalades intressen. Åklagarens rättstillämpning i brottmålsfrågor ska vara lagenlig, följdriktig och enhetlig samt bedrivas med hög kvalitet. Detta återspeglar åklagarens ansvar för rättssäkerheten för de som misstänks för eller åtalas för brott. Genom att åklagarverksamheten präglas av hög kvalitet m.m. kan också medborgarnas förtroende för åklagarväsendet upprätthållas.

Nära kopplad till objektivitetsprincipen är oskyldighetspresumtionen, som följer av artikel 6.2 i Europakonventionen. Enligt den ska var och en som blivit anklagad för brott betraktas som oskyldig till dess att hans eller hennes skuld lagligen har fastställts.

Åklagaren har vidare en förundersökningsplikt och en åtalsplikt, även om det finns vissa begränsningar i dessa skyldigheter. En förundersökning ska inledas så snart det finns anledning att anta att ett brott som hör under allmänt åtal har begåtts. Vidare är åklagaren skyldig att väcka åtal när gärningen är straffbar och bevisningen är tillräckligt stark för att han eller hon på objektiva grunder ska kunna förvänta sig en fällande dom. Åklagaren har även en utredningsplikt som innefattar även sådant som talar eller kan tala mot den misstänktes skuld.

Till stöd för anställda inom åklagarväsendet i både beslutsfattandet och i det dagliga förhållningssättet inom och utom arbetet finns etiska riktlinjer beslutade av riksåklagaren (RåR 2014:1).

Av riktlinje 1 följer att åklagaren ska, inom ramen för sin självständighet och sitt tjänsteansvar, verka för att alla beslut är korrekta och att rättsprocessen genomförs på ett rättssäkert sätt.

Enligt riktlinje 2 ska åklagarväsendets verksamhet i alla delar präglas av objektivitet och saklighet. Åklagarväsendets anställda får inte ta hänsyn till ovidkommande förhållanden eller syften. Av kommentaren till riktlinjen framgår att kravet på objektivitet innebär att åklagarväsendets anställda inte får låta personliga uppfattningar eller engagemang påverka utförandet av arbetet vare sig i förhållande till enskilda personer eller enskilda ärenden.

Enligt riktlinje 3 ska åklagarväsendets anställda i sina kontakter med parter, ombud, domstol och andra agera korrekt och på ett sådant sätt att misstanke

inte uppstår om att han eller hon tar ovidkommande hänsyn eller att det föreligger risk för jäv eller något motsvarande förhållande. Riktlinjen är ett utflöde av riktlinje 2. Det är av vikt att åklagarväsendets anställda genom sitt agerande inte ger utrymme för tvivel om att myndighetens verksamhet präglas av objektivitet och saklighet.

Av riktlinje 8 och kommentaren till denna framgår att åklagarväsendets anställda även utanför sin yrkesroll, med bibehållande av sin yttrande- och åsiktsfrihet, bör uppträda på ett sådant sätt att han eller hon inte riskerar att förtroendet för den enskilde tjänstemannen eller åklagarväsendet skadas. Vidare framgår att en anställning i åklagarväsendet innebär ett särskilt förtroende och att det av detta följer att det ställs höga krav på den som innehar en sådan tjänst samt att det är ett naturligt krav att anställda i åklagarväsendet också utanför arbetet agerar på ett sådant sätt att förtroendet för yrkesrollen och åklagarväsendet upprätthålls. För att inte skada förtroendet är det viktigt att anställda i åklagarväsendet ger skrivelser och andra angelägenheter av privat natur sådan form att det står klart att den anställda inte agerar på yrkets vägnar. Anställda i åklagarväsendet får aldrig utnyttja sin tjänsteställning i privata angelägenheter.

Alla anställda i åklagarväsendet omfattas givetvis av de grundläggande yttrande- och åsiktsfriheterna. De anställda har vidare rätt att vara politiskt engagerade. Den anställda måste dock vara medveten om att upprätthållandet av allmänhetens förtroende för åklagarväsendet å ena sidan och dessa rättigheter å andra sidan ibland kan innebära en konflikt. En sådan konflikt måste den enskilde hantera klokt och omdömesgillt.

Enligt Åklagarmyndighetens uppfattning innebär de uttalanden som Ingela Svensson gjort i kommunfullmäktige att hon avsiktligt har överträtt de bestämmelser och riktlinjer som redovisats ovan.

Hon har på förhand tagit generell ställning till hur hon som åklagare avser att handlägga och besluta i enskilda ärenden dels genom att uttala att hon inte avser att utreda och väcka åtal beträffande vissa typer av anmälningar eller anmälda personer, dels genom att närmast utlova att väcka åtal mot politiska motståndare som gör polisanmälningar av visst slag. I detta ligger också att hon generellt underkänner av myndighet gjorda åldersbedömningar.

I sina uttalanden misskrediterar hon samtidigt andra statliga myndigheter genom att underkänna åldersbedömningarna och ifrågasätta att Migrationsverket lägger sådana till grund för sina beslut.

Slutligen använder hon sin roll som åklagare för att förstärka sitt politiska budskap.

Åklagarmyndigheten anser att överträdelserna är så allvarliga att Ingela Svensson ska meddelas en disciplinpåföljd.

Åklagarmyndigheten begär att ärendet ska handläggas med förtur.

För Åklagarmyndigheten

Petra Lundh

Nicklas Lagrell